

Opinia Europejskiego Komitetu Regionów – Ulepszenie wdrażania Agendy Terytorialnej Unii Europejskiej 2020

(2015/C 195/05)

Sprawozdawca: Marek WOŹNIAK (PL/EPL), marszałek województwa wielkopolskiego

I. ZALECENIA POLITYCZNE

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW

1. Podkreśla, że od samego początku agenda terytorialna UE (AT) stanowiła ramy polityczne ukierunkowane na działania, opracowane w celu wspierania policentrycznego rozwoju terytorialnego UE. Odpowiedzialność za działania polityczne spoczywa głównie na samorządach lokalnych i regionalnych, państwach członkowskich oraz na instytucjach europejskich.
2. Przypomina, że celem AT jest zapewnienie strategicznych wytycznych rozwoju terytorialnego, wsparcie włączania wymiaru terytorialnego do różnych dziedzin polityki, na wszystkich szczeblach rządów, oraz zagwarantowanie realizacji strategii „Europa 2020” zgodnie z zasadami spójności terytorialnej ⁽¹⁾.
3. Ubolewa nad faktem, że agenda terytorialna zniknęła na kilka lat z areny politycznej, jednak z zadowoleniem przyjmuje zainteresowanie tą kwestią, jakie wykazuje obecne trio prezydencji Włochy – Łotwa – Luksemburg.
4. Podkreśla, że podejście terytorialne (*place-based*) jest jedynym właściwym modelem polityki, dzięki któremu Unia może sprostać oczekiwaniom obywateli europejskich ⁽²⁾. Dlatego też Unia Europejska musi odgrywać większą rolę, przy aktywnym zaangażowaniu Komitetu Regionów oraz władz lokalnych i regionalnych i innych zainteresowanych interesariuszy w rozwijaniu podejścia ukierunkowanego na konkretny obszar, co usprawni wdrażanie agendy terytorialnej UE.
5. Wskazuje potrzebę wspólnego planowania strategicznego dla terytorium Europy, w oparciu o ogólną wizję przyszłego rozwoju w celu wspierania lepszej koordynacji polityk unijnych, generowania synergii między sektorami, jak również wyraźne wskazanie, które instytucje są odpowiedzialne za realizację AT na poziomie europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym.
6. W tym kontekście, oprócz mechanizmów planowania i koordynacji, podnoszenie świadomości i dostarczanie informacji terytorialnej i pomocy metodycznej dla władz lokalnych i regionalnych jest niezbędne do osiągnięcia rozwoju bardziej zrównoważonego i sprzyjającego włączeniu społecznemu. W tym sensie wciąż należy podejmować znaczące wysiłki z myślą o uzyskaniu porównywalnych danych na poziomie lokalnym i niższym od lokalnego w całej UE.
7. Wzywa zatem do opracowania strategii zintegrowanego rozwoju przestrzennego na szczeblu europejskim, przy jednoczesnym zapewnieniu poszanowania obowiązujących uprawnień władz szczebla lokalnego i regionalnego w zakresie planowania przestrzennego ⁽³⁾.
8. Zaleca wzmocnienie wymiaru terytorialnego w ramach efektywnej realizacji strategii „Europa 2020” i dalszych działań, ze szczególnym uwzględnieniem wpływu terytorialnego polityk UE. W tym celu rekomenduje przeprowadzenie procesu przeglądu polityk sektorowych pod kątem ich wpływu terytorialnego oraz wprowadzenie na stałe do procesu uchwalania aktów prawnych poszczególnych polityk UE – zwłaszcza polityki spójności po 2020 r. – elementu oceny oddziaływania terytorialnego, która byłaby jedną z części składowych oceny skutków regulacji.

⁽¹⁾ Agenda Terytorialna Unii Europejskiej 2020. W kierunku sprzyjającej społecznemu włączeniu, inteligentnej i zrównoważonej Europy zróżnicowanych regionów.

⁽²⁾ Sprawozdanie Barki, s. 108.

⁽³⁾ „Making Europe Open and Polycentric” w: „Scenarios and Vision for European Territory 2050”, ESPON.

9. Wskazuje na potrzebę monitorowania niezbędnych kroków, podejmowanych na poziomie unijnym na rzecz przeciwdziałania rosnącym dysproporcjom regionalnym w całej UE w kontekście niedawnego kryzysu, jako że stanowią one poważne zagrożenie dla spójności terytorialnej.

Uwagi ogólne

10. Stwierdza, że UE potrzebuje strategii rozwoju ukierunkowanej na konkretny obszar; należy wzmocnić wysiłki czynione w tym kierunku w ramach nowego pakietu legislacyjnego polityki spójności. Innymi słowy polityka spójności musi pogodzić ze sobą zasady warunkowości i pomocniczości, zwracając większą uwagę na tę ostatnią.

11. Przypomina, że polityka terytorialna Unii musi uwzględniać wpływ różnych unijnych strategii politycznych na regiony, miasta i obszary miejskie i umożliwiać stawianie czoła bieżącym wyzwaniom w sposób kompleksowy, obejmujący nie tylko fundusze strukturalne i inwestycyjne, ale także inne unijne polityki wywierające wyraźny wpływ terytorialny, takie jak polityka w zakresie środowiska, transportu czy rynku wewnętrznego, czy też agenda cyfrowa. Wymiar przestrzenny powinien być brany pod uwagę w formułowaniu polityki, w celu maksymalizacji synergii, wykorzystania możliwości rozwoju i uniknięcia sprzecznych wpływów politycznych.

12. Ponownie zaleca powołanie Rady ds. Polityki Spójności, w celu wzmocnienia systemu kontroli i zapewnienia równowagi, składającej się z ministrów ds. rozwoju regionalnego na szczeblu sprawowania rządów właściwym w danym państwie członkowskim oraz przedstawiciela Komitetu Regionów jako koordynatora współpracy. Wyraża swą gotowość do aktywnego udziału w dyskusji politycznej dotyczącej utworzenia takiej struktury, by zapewnić pełne uwzględnienie punktu widzenia władz lokalnych i regionalnych.

13. Podkreśla, że partnerstwo jest niezbędnym warunkiem zwiększenia skuteczności polityki spójności oraz że wyłącznie system wielopoziomowego sprawowania rządów może zapewnić skuteczne połączenie strategicznych wytycznych Unii Europejskiej z wyzwaniami regionalnymi i lokalnymi ⁽⁴⁾.

14. Ponawia swoje poparcie dla nowych mechanizmów bądź instrumentów służących wzmocnieniu podejścia terytorialnego poprzez rozwój lokalny kierowany przez społeczność (CLLD) i zintegrowane inwestycje terytorialne (ZIT). Stwarzają one doskonałe możliwości wzmocnienia pozycji władz lokalnych, miast i regionów, by wykorzystały fundusze UE do osiągnięcia wzrostu gospodarczego i dobrobytu oraz powrotu na ścieżkę konwergencji. Dlatego ubolewa, że o ile wiele państw członkowskich rozważyło wdrożenie tych mechanizmów i instrumentów w praktyce, to ich rozwojowi szkodziły przeszkody regulacyjne zawarte w unijnych przepisach oraz niechęć instytucji zarządzających do przekazania realizacji z poziomu UE na poziom lokalny i regionalny.

15. W obliczu bardzo zróżnicowanego stopnia implementacji wspomnianych instrumentów w poszczególnych państwach członkowskich, system zarządzania, implementacji, monitorowania i kontroli tych instrumentów wspierających rozwój terytorialny powinien zostać maksymalnie uproszczony oraz skoordynowany.

16. Wskazuje jednak, że podejście terytorialne do rozwoju wykracza daleko poza te instrumenty i powinno być uwzględnione we wszystkich aspektach polityki spójności.

17. Apeluje o ściślejsze przestrzeganie postanowień art. 174 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) dotyczących spójności terytorialnej. Artykuł ten stanowi, że Unia zmierza do zmniejszenia dysproporcji w poziomach rozwoju różnych regionów oraz zaoferowania regionów najmniej uprzywilejowanych oraz zwraca szczególną uwagę na obszary wiejskie, na obszary podlegające przemianom przemysłowym i regiony, które cierpią na skutek poważnych i trwałych niekorzystnych warunków przyrodniczych lub demograficznych, takie jak najbardziej na północ wysunięte regiony o niskiej gęstości zaludnienia oraz regiony wyspiarskie, transgraniczne i górskie, jako że jednym z elementów kluczowych dla ostatecznego powodzenia Agendy Terytorialnej UE 2020 byłoby umożliwienie tym obszarom przezwyciężenia strukturalnych przeszkód stojących na drodze ich rozwoju.

⁽⁴⁾ CoR 2012/1683.

18. Przypomina też, że w wypadku regionów najbardziej oddalonych należy mieć na uwadze ich specyfikę i ograniczenia, o których mowa w art. 349 TFUE, tak aby umożliwić tym obszarom przezwycięzenie strukturalnych przeszkód stojących na drodze ich rozwoju, co stanowiłoby jeszcze jeden kluczowy element powodzenia Agendy Terytorialnej UE 2020.

19. Należy ponadto uwzględnić pozostałe wyzwania demograficzne, takie jak wyludnienie, starzenie się społeczeństwa i duże rozproszenie ludności, które wywierają ogromny wpływ na regiony. Zwraca się do Komisji, by podczas realizacji polityki spójności poświęciła szczególną uwagę obszarom o najbardziej – z geograficznego i demograficznego punktu widzenia – niekorzystnych warunkach gospodarowania ⁽⁵⁾.

20. Wzywa do wznowienia debaty na temat pomiaru jakości życia przy wykorzystaniu wskaźników wychodzących poza PKB („Wyjść poza PKB”), podkreślając, że spójność terytorialna stanowi uzupełnienie spójności gospodarczej i społecznej, w związku z czym nie da się jej mierzyć wyłącznie za pomocą wskaźników ekonomicznych. „Inteligentny, trwały wzrost gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu w UE to o wiele więcej niż tylko wzrost PKB. Obejmuje również aspekty terytorialne, społeczne i kulturowe, a zwłaszcza dotyczące środowiska, które mają szczególne znaczenie w regionach wiejskich lub mniej zaludnionych”. W tym kontekście kształtowanie zielonej infrastruktury na obszarach wiejskich i miejskich sprzyja poprawie jakości i zmniejsza trudności danego terytorium. Przy wyborze wskaźników należy zwrócić uwagę na ograniczoną dostępność danych statystycznych na poziomie regionalnym we wszystkich państwach członkowskich.

21. Wzywa do wprowadzenia zestawu porównywalnych i wiarygodnych wskaźników i indeksów, które mogą być używane do pomiaru, wsparcia i monitorowania spójności terytorialnej, kompleksowego rozwoju terytorialnego, problemów strukturalnych, wyzwań i możliwości terytorialnych, jak również skutków terytorialnych dla różnych poziomów geograficznych i rodzajów regionów ⁽⁶⁾. Umożliwi to decydom podejmowanie świadomych decyzji w zakresie planowania przestrzennego, zgodnie z wymogami proporcjonalności.

22. Uważa, że zasadnicze znaczenie ma uwzględnienie zagrożeń związanych z klimatem i środowiskiem oraz ich wpływu terytorialnego.

23. Wskazuje również na potrzebę rozpoczęcia dyskusji na temat przyszłości polityki spójności po 2020 r. W dyskusji powinno się w szczególności zbadać, czy osiągnięto pierwotne cele tej polityki obejmujące wsparcie podejścia ukierunkowanego na konkretne terytorium, ale także to, czy obecne zasady przeznaczania środków na europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne są w pełni spójne z celami polityki i czy w wystarczającym stopniu uwzględnia się w nich zróżnicowanie terytorialne.

Policentryczny rozwój terytorialny

24. Zauważa, że policentryczny rozwój UE ma kluczowe znaczenie dla osiągnięcia spójności terytorialnej, gdyż przyczynia się do większej sprawności systemu miejskiego i lepszego zaopatrzenia w towary i usługi z zakresu spójności społecznej na całym obszarze.

25. Przypomina, że skuteczność i jakość Europy zależą od tworzenia sieci kontaktów między miastami każdej wielkości – począwszy od poziomu lokalnego aż po globalny – jak też od wzmocnienia pozycji obywateli i prowadzenia działań lokalnych promujących własne atuty w wymiarze europejskim i światowym.

26. Podkreśla, że otwartość na sąsiednie kraje i na resztę świata to warunek konieczny dla wszystkich europejskich miast i regionów, które chcą skorzystać z szans rozwojowych oferowanych przez globalny wzrost i postęp technologiczny. W tym kontekście skutecznym narzędziem okazało się wspieranie współpracy transgranicznej zwłaszcza wzdłuż zewnętrznych granic UE. Długoterminowy rozwój Europy zależy od docenienia w skali globalnej i wykorzystania bardziej konkurencyjnych atutów każdego miasta i regionu w ramach ukończenia budowy jednolitego rynku i ustanowienia skutecznych strategii wspólnego rozwoju w szczególności w obrębie partnerstwa euro-śródziemnomorskiego i Partnerstwa Wschodniego, a także transatlantyckiego ⁽⁷⁾.

⁽⁵⁾ CoR 2014/4896.

⁽⁶⁾ „Making Europe Open and Polycentric” w: „Scenarios and Vision for European Territory 2050”, ESPON.

⁽⁷⁾ „Making Europe Open and Polycentric” w: „Scenarios and Vision for European Territory 2050”, ESPON.

27. Wskazuje, że współpraca najlepiej rozwiniętych miast i regionów zapewnia wartość dodaną i przyczynia się do rozwoju szerszego otoczenia. Dlatego podkreśla, że rola władz lokalnych i regionalnych oraz ich opinie i sugestie muszą być brane pod uwagę, gdyż władze te znajdują się pod bezpośrednim wpływem polityk europejskich.

Rola miast o drugorzędym znaczeniu oraz małych i średnich obszarów miejskich oraz obszarów wiejskich

28. Kładzie nacisk na zalety policentrycznego modelu rozwoju regionalnego, w tym wskazuje na znaczenie powiązań między obszarami wiejskimi i miejskimi.

29. Wzywa do przyjęcia podejścia politycznego sprzyjającego tworzeniu regionów funkcjonalnych zarówno wewnątrz krajów, jak i na poziomie transgranicznym, jako że obszary funkcjonalne obejmują zarówno obszary miejskie, jak i wiejskie oraz wskazują ich rolę w utrzymaniu masy krytycznej dla rozwoju i zmniejszania poziomu podatności na wstrząsy zewnętrzne, co zostało wielokrotnie podkreślone w analizie ekonomicznej i przestrzennej.

30. Zauważa, że koncentracja przestrzenna wykluczenia społecznego występuje zarówno na terenach miejskich, podmiejskich lub wiejskich, które często znajdują się w sąsiedztwie obszarów zapewniających godziwy standard życia. Ulepszenie wdrażania agendy terytorialnej musi wziąć pod uwagę subregionalną specyfikę.

31. Wzywa do większej koncentracji unijnych polityk i środków finansowych na skutecznych i wydajnych połączeniach między regionami miejskimi, uwzględniających zjawisko rozrastania się miast oraz nowe formy zagospodarowania terenu, na dostępie do wiedzy i edukacji oraz sprawnym tworzeniu sieci miast i obszarów funkcjonalnych⁽⁸⁾, tak aby dzielić się najlepszymi praktykami oraz skutecznymi rozwiązaniami politycznymi i projektami.

32. Przyjmuje z zadowoleniem fakt, że w agendzie terytorialnej 2020 wezwano państwa, regiony i miasta (w tym małe i średnie miasta) do wniesienia wkładu we wspólne europejskie priorytety terytorialne, a jednocześnie wyraża ubolewanie, że władze lokalne i regionalne nie są jeszcze traktowane na równi z innymi podmiotami w procesie podejmowania decyzji dotyczących tych zagadnień. Należy dążyć do umożliwienia tym władzom skuteczniejszego reagowania na najważniejsze wyzwania terytorialne w Europie.

33. Uznaje, że sprawne funkcjonowanie małych i średnich miast oraz dywersyfikacja gospodarek wiejskich stanowią zasadnicze elementy pełnego wdrożenia agendy terytorialnej. W tym kontekście strategię powinny koncentrować się na sprawiedliwym dostępie do usług świadczonych w ogólnym interesie społeczno-gospodarczym, poszerzeniu obszarów funkcjonalnych (w oparciu o opracowane już inicjatywy rozwoju obszarów wiejskich i miejskich) oraz wspieraniu dostępności i wzajemnych powiązań małych i średnich miast⁽⁹⁾.

34. Przypomina o roli małych i średnich obszarów miejskich, jako jednego z elementów policentrycznego rozwoju terytorialnego. W tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje podjęcie wspólnego tematu przez trio prezydencji w zakresie małych i średnich obszarów miejskich, dotyczącego analizy powiązań miejsko-wiejskich i przedstawienia mechanizmów współpracy między różnymi obszarami oraz osiągnięcia bardziej zrównoważonego rozwoju terytorialnego. Fundamentalne znaczenie przypada wzmocnieniu wartości charakteryzujących dane terytorium (krajobraz, dziedzictwo kulturowe i środowiskowe) jako czynników konkurencyjności i zróżnicowania na rynku globalnym.

35. Małej i średniej wielkości obszary miejskie odgrywają aktywną rolę w zapewnianiu pomyślności i dostatku także mieszkańcom wsi zlokalizowanych wokół nich, stanowią centra pracy, usług, węzły transportu lokalnego, a także ukierunkowują rosnące zapotrzebowanie na mobilność. W związku z tym pełnią rolę w procesie ograniczania wyludnienia obszarów wiejskich i miejskich. Ponadto mogą one również przyczyniać się do rozwoju obszarów metropolitalnych poprzez uczestnictwo we wspólnej sieci policentrycznej. Pomagają w rozwiązywaniu problemów związanych z ochroną środowiska i jakością życia, które wynikają z nadmiernej koncentracji ludności w dużych miastach.

⁽⁸⁾ „How to strengthen the Territorial dimension of Europe 2020 and the EU cohesion Policy”.

⁽⁹⁾ „How to strengthen the Territorial dimension of Europe 2020 and the EU cohesion Policy”.

36. W związku z powyższym wzywa do dalszego rozwoju i ulepszonej koordynacji miejskiego wymiaru polityki spójności i innych polityk wpływających na obszary miejskie w ramach zintegrowanego programu rozwoju miast oraz do wzmocnienia oficjalnej współpracy pomiędzy europejskimi obszarami miejskimi a ich zapleczem wiejskim⁽¹⁰⁾. Ponownie wzywa do opracowania białej księgi w sprawie zintegrowanego programu rozwoju miast.

Łączenie regionów Europy: perspektywa terytorialna

37. Uznaje Europejską współpracę terytorialną, funkcjonującą za pomocą inicjatyw współpracy transgranicznej, międzyregionalnej czy ponadnarodowej (np. EUWT), oraz rozwój strategii makroregionalnych za zasadnicze instrumenty, które umożliwią ulepszone wdrażanie agendy terytorialnej. Dlatego z zadowoleniem przyjmuje plan trio prezydencji przeanalizowania potrzeb w zakresie przepisów prawnych na rzecz utworzenia zintegrowanych obszarów transgranicznych, jak również utworzenie grupy roboczej Rady do spraw monitorowania postępów w zakresie strategii makroregionalnych. Przypomina, że udział podmiotów szczebla niższego niż krajowy w opracowywaniu tych instrumentów i zarządzaniu nimi oraz w pracach tej grupy powinien nadal być kluczowym elementem realizacji jej celów.

38. Uważa, że konieczne jest promowanie policentrycznego wzrostu, zrównoważonego geograficznie między różnymi obszarami, między innymi dzięki stanowczym działaniom na rzecz zlikwidowania przepaści cyfrowej, współpracy w dziedzinie energii, klimatu i środowiska, badań i rozwoju, dostępności i atrakcyjności obszarów oraz dzięki zrównoważonej polityce transportowej opartej na strategii dostosowanej do specyfiki terytorialnej.

39. Podkreśla rolę infrastruktury transportowej, jako narzędzia spójności terytorialnej. Trzeba tu zwrócić szczególną uwagę na regiony zmagające się z trudnościami geograficznymi i demograficznymi⁽¹¹⁾. W tym kontekście wskazuje na możliwość wykorzystania europejskich ugrupowań współpracy terytorialnej jako narzędzia wsparcia powiązań transgranicznych, w tym z krajami trzecimi, jak również różnych instrumentów finansowych, takich jak instrument „Łącząc Europę”.

40. Wzywa Komisję do kontynuowania i intensyfikacji wysiłków na rzecz ukończenia sieci bazowej TEN-T, w szczególności jeżeli chodzi o usuwanie wąskich gardeł i ułatwianie połączeń transgranicznych, a także wzmocnienia zaangażowania władz lokalnych i regionalnych w platformy ds. korytarzy.

41. Podkreśla, podobnie jak wskazano w 6. sprawozdaniu w sprawie spójności, że w wytycznych dla rozwoju transeuropejskiej sieci transportowej ustanawia się cel dysponowania rzeczywistą siecią multimodalną na szczeblu UE, obejmującą połączenia kolejowe, poprzez utworzenie nowej i poprawę istniejącej infrastruktury. W tym kontekście Komitet za konieczne uznaje dysponowanie zrównoważonymi, konkurencyjnymi i skutecznymi z punktu widzenia energii oraz bardziej ekologicznymi środkami transportu, sprzyjanie intermodalności, komplementarność różnych środków transportu, jak też opracowanie projektów z zakresu infrastruktury w regionach słabiej rozwiniętych, na obszarach transgranicznych, na obszarach borykających się z fizycznymi przeszkodami w dostępie do rynku wewnętrznego oraz na obszarach mających trudności ze spójnością terytorialną.

Agenda terytorialna a strategia „Europa 2020”

42. Zauważa, że w Agendzie Terytorialnej UE 2020 potwierdzono znaczenie terytorialnego podejścia do wdrażania strategii „Europa 2020”. Należy wykorzystać przegląd strategii w celu nadania jej większego wymiaru terytorialnego. Dlatego cele UE określone w strategii „Europa 2020” można osiągnąć tylko pod warunkiem uwzględnienia wymiaru terytorialnego strategii, ponieważ możliwości rozwoju poszczególnych regionów różnią się między sobą⁽¹²⁾.

⁽¹⁰⁾ „Polycentric Territorial Development at EU, national and regional level” – obrady Komisji COTER przy okrągłym stole w Fabriano, 10 lipca 2014 r.

⁽¹¹⁾ Konkretnie zalecenia przedstawiono w opinii Komitetu Regionów „Mobilność w regionach zmagających się z wyzwaniami geograficznymi i demograficznymi” (CdR 1691/2014).

⁽¹²⁾ Agenda Terytorialna Unii Europejskiej 2020. W kierunku sprzyjającej społecznemu włączeniu, inteligentnej i zrównoważonej Europy zróżnicowanych regionów.

43. Ponawia swoje wezwanie do przedstawienia białej księgi w sprawie spójności terytorialnej, w oparciu o analizę wzajemnych zależności między Agendą Terytorialną Unii Europejskiej 2020 i strategią „Europa 2020”, w celu przeciwdziałania rosnącym terytorialnym różnicom w UE ⁽¹³⁾.

44. Opowiada się za tym, by polityka spójności UE wraz z jej celem dotyczącym spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej wyraźnie przyczyniała się również w przyszłości do osiągnięcia celów strategii „Europa 2020”. Dzięki silniejszemu powiązaniu celów w zakresie wzrostu i w zakresie konwergencji polityka spójności będzie sprzyjała zmniejszaniu rozbieżności w obrębie UE pod względem realizacji kluczowych założeń tej strategii, a tym samym będzie pomagała zapewnić wzrost dobrobytu w całej Europie. Należy konsekwentnie wykorzystywać ten potencjał, podejmując za pomocą właściwego polityce spójności podejścia partnerskiego, w ramach strategii opartych na specyfice regionu, konkretne działania z myślą o lokalnych uwarunkowaniach i możliwościach.

45. Popiera zatem pomysł, aby zaproponować kodeks postępowania w sprawie strategii „Europa 2020” ⁽¹⁴⁾, oparty na europejskim kodeksie postępowania w zakresie partnerstwa, który zapewni, że władze lokalne i regionalne oraz inne zainteresowane strony są zaangażowane w planowanie i realizację długoterminowych strategicznych dokumentów wpływających na rozwój terytorialny.

Wizja dla obszaru Europy

46. Podkreśla działania podjęte przez ESPON, mające na celu opracowanie zestawu wskaźników i indeksów związanych z europejskim rozwojem terytorialnym, które mogłyby być wykorzystane do wsparcia decydentów w zakresie pomiaru i monitorowania spójności terytorialnej. Wyraźnie zaleca opracowanie wskaźników odzwierciedlających, w jaki sposób wyzwania terytorialne i demograficzne (takie jak rozproszenie, niska gęstość zaludnienia, wyludnianie i starzenie się społeczeństw) wpływają na zrównoważony i inteligentny wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu.

47. Uważa, że należy pilnie opracować porównywalne dane statystyczne dotyczące obszarów na szczeblu lokalnym i niższym niż lokalny, a także przełożyć istniejącą klasyfikację OECD i Komisji dotyczącą obszarów miejskich i wiejskich na kategorie Eurostatu, w oparciu o wiarygodne informacje zebrane w terenie, by wspierać kształtowanie polityki UE i jej ocenę.

48. Zauważa, że budowa otwartej i policentrycznej Europy to najbardziej spójna strategia terytorialna wspomagająca wzrost gospodarczy i konkurencyjność, spójność społeczną i cele w zakresie zrównoważonego rozwoju promowane przez strategię „Europę 2020” i agendę terytorialną 2020 na nadchodzące dziesięciolecie ⁽¹⁵⁾. Wyraża poparcie dla strategii, która łączy w sobie rozwój i spójność oraz stwarza przyjazne miejsca do życia.

49. Uznaje potrzebę wspólnego planowania strategicznego terytorium Europy, w oparciu o ogólną wizję przyszłego rozwoju na rzecz wspierania lepszej koordynacji polityk europejskich w rozwoju regionalnym ⁽¹⁶⁾.

Bruksela, 17 kwietnia 2015 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Regionów

Markku MARKKULA

⁽¹³⁾ CoR 2014/2333.

⁽¹⁴⁾ Szkic do przeglądu strategii „Europa 2020”.

⁽¹⁵⁾ „Making Europe Open and Polycentric” w: „Scenarios and Vision for European Territory 2050”, ESPON.

⁽¹⁶⁾ „Making Europe Open and Polycentric” w: „Scenarios and Vision for European Territory 2050”, ESPON.